

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 118.

V Ljubljani, v četrtek 26. maja 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 21. maja.

Budgetna razprava.

(Tri-, štiri- in petindvajseti dan.)

V dveh dneh in štirih sejah je bil v ponedeljek in torek rešen proračun poljedelskega ministerstva. Razpravo o njem je pričel nemško-češki poslanec Křeppek, ki je izrekel nado, da bodo spravljivi češki poslanci vstrezali gospodarskim potrebam nemških prebivalcev, sicer bi morali on in tovariši njegovi pobegniti iz državnega zbora. Jako obširno je govoril Lienbacher in pretresal vzroke, zakaj da propada kmečki stan in kako bi mu bilo pomagati. Priporočal je zakon o kmečkem dedinstvu, zakon zoper razkosavanje zemljišč, premembo vodnega prava, potrebo cenejše soli za živino, preklic prepovedi zaradi izvaževanja konj itd. Steinwender je omenjal škode, ki jo divjačina dela kmetijam in je prosil pomoči zoper to. Minister Falkenhayn je po pravici povdarjal, da so dotične pritožbe dostikrat pretirane, da bode pa od njega omenjene dogodke natančneje preiskoval. Posebno obširno je minister odgovarjal na govor Dunajskega poslanca Exnerja gledé čedalje slabjših razmer na Dunaji in je s tem jako razdražil omenjenega poslanca, ki mu je v večerni seji jako razburjeno odgovarjal. Zadnji govornik je bil v ponedeljek poslanec Garnhaft, ki je zlasti odpisovanje zemljišnega davka priporočal, kadar elementarne nezgode škodujejo pridelkom. Pred sklepom se je poslanec Zehetmayer vlado interpeliral, hoče li skrbeti, da se bodo iz zemljišnih knjig odpravile napake, ki so se pri njih sestavljanju v nje vrinile?

V večerni seji sta govorila glavna govornika Richter in Lueger, ki je tudi ostro prijemal Exnerja, češ, da minister še ne pozna prav dvornih sovétnikov, kakoršen je namreč Exner, in da bi mu on kaj več lahko povedal o teh ljudeh. Dalje je razpravljaval razmere živinskega trga Dunajskega in predlagal resolucijo, da naj se oskrbljevanje dotične blagajnice prepusti Dunajskemu mestnemu zboru.

Za njim je Suttner priporočal obširnejo rabo

soli, Hompesch pa višje zneske za kemične poskušnje in povzdigo kmetijskega poduka, zlasti napravo poskušanj za močvirska zemljišča. Siegl je tirjal napravo državne šole za pridelovanje lanú. Hevera pa sestavo posebne izpitne komisije v Pragi za učitelje kmetijskih šol.

Za njim je poprijel besedo poslanec Exner in v jako obširnem in predrznem govoru oporekal ministru, govoreč večidel o vsem drugem, kakor ob kmetijskih učilnicah. Poslanec Lueger, dr. Tonkli in drugi so večkrat klicali, da naj ostane pri stvari, poslanec Šuklje podal se je celó k predsedniku in ga je vprašal, kako to, da smé Exner vse govoriti, pa dr. Smolka mu ni segel v besedo in ni hotel sploh nič slišati o tem, da bi Exnerja zavrnul. Dr. Lueger je imel toraj čisto prav, ko je po končanem govoru predsednika opomnil na § 58. pravnega reda, ki poslancem daje pravico tirjati, da naj govornik ostane pri stvari, in mu rekel, da za levičarje ni nobenega pravnega reda. Dr. Smolka se je izgovarjal, da zaradi šundra ni slišal, kaj je dr. Lueger hotel, in da si bo dal stenogram predložiti; ali ta izgovor je bil ničev, ker ni bilo nobenega šundra med Exnerjevim govorom, ampak je vladala zaradi napadov njegovih na ministra nenavadna tihoča in je dr. Lueger prav primerno opomnil, da se mora govornik le med govorom opominjati, naj ostane pri stvari, ne pa po končanem govoru.

Včeraj je govoril poslanec Polak, pa zopet bolj o drugih rečéh, kakor o kmetijstvu. Predsednik ga je zaradi tega opominjal, da naj ostane pri stvari, ali Polak se je zadržal, da se drži predmeta in da se bode umaknil le sili (silen krohot med poslanci).

Za njim je minister zavračal Exnerjeve napade prejšnjega večera in še enkrat povdarjal, da so bile od njega navedene številke resnične.

Pscheiden je želel, da bi bilo kmetom mogoče, po ceni dobivati semena in živino za pleme. Tausche je zahteval, da naj se deželni kulturni svet na Češkem deli v dva neodvisna oddelka, Fišera pa je povdarjal, da bi bilo najbolje, vse kmetijske zadeve prepuščati deželnim zborom. Štajarski kmet P o s c h je omenjal kmetijstvu škodljivih

zakonov, katerim se pa minister ni ustavljal, in si bo le tedaj pridobil zopet zaupanje kmetov, ako bode pospeševal kmetijstvo. Dvorni svétnik Rinaldini je razkladal, kako stoji z zakonom gledé zloženja zemljišč in kako si vlada prizadeva varovati živinorejce pred pretrdimi nasledki obstoječih zakonov.

Poslanec N a b e r g o j je priporočal vladi večjo skrb za kmetijstvo na Primorskem, ter je predlagal resolucijo, da naj vlada ustanovi za Tržaško okolico tri, za Istro pa tri štipendije za učence, ki bodo obiskovali kmetijsko šolo v Gorici. S u e s s vso srečo in ves napredek vidi le v industriji, zato priporoča večjo skrb za industrijo, ker bode s tem pomagano tudi kmetu, ki bode laglje in bolje prodajal svoje pridelke. Govorila sta še Steiner o premembi rudarske postave, ki pa ni tako lahka, kakor govornik méni, in Abrahamovič o prepovedi zaradi izvaževanja konj. Priporočal je vladi, da naj dovoli vsaj take konje izvaževati, ki niso za vojaščino.

V večerni seji je Proskovec našteval zamude poljedelskega ministra in razpravljaval vprašanje, bi li ne bilo bolje, to ministerstvo popolnoma odpraviti?

Moskon je zagovarjal državne gozde; Keil je tožil, da se gozdni zakoni slabo izvršujejo; Sigmund je priporočal, da naj se kaj več stori za kopanje premoga na Češkem in na vse zadnje je Auspitz vlado prijemal, da predrago računi srebro.

Okoli desetih zvečer je bila razprava o poljedelskem ministerstvu dovršena in seja sklenjena.

Danes se je pričela razprava o justičnem ministerstvu. Prvi je govoril Bareuther o razmerah na Češkem ter ponavljaval stare tožbe, za njim pa je dr. Ferjančič govoril o sodnijskih razmerah v slovenskih deželah. Govor bil je čisto stvaren, dobro sestavljen, mirno govoren in z veliko pohvalo sprejet. Češki poslanci so našim omenjali, da so s Ferjančičem pridobili dobro moč.

Foregger je ponavljaval stare ugovore, potem pa je govoril minister Pražak, čigar govor je bil na desnici z „dobro“-klici sprejet, na levi pa s

LISTEK.

Raziskavanje.

III.

Vspehi družega raziskavanja so znani častitim bralcem. Prvi agent je bil — toraj satan. In kakov učinek je imel njegov prvi agentski posel — vem da je tudi vsem znano! A pojdemo dalje! Potrjena resnica je, da ima satan za svoj delokrog jako bister razum; tudi praktično izobražen je precej bolj, kakor marsikdo, ki ga po zemlji v stiskah za pomoč kliče ter se z njim brati. Umevno je toraj, da je, sprevidevši, kako dobro se mu je agentovstvo obneslo že koj sprva, pri tej metodi ostal. In v resnici še dandanes na ta način spravlja med svet blago svoje tovarne.

Agentov je mnogo mnogo vrst, a največ jih je, ki služijo prvemu agentu ter so tako njegovi podagentje. Sramota, svet stoji že šest tisoč sto in enoinšestdeseto leto*) in vendar še ni niti

*) Pri tem morda kdo z vso resnobo zmaže z glavo, češ temu tumpcu ni pomagati; sklep je proti vsem dokazan. Če bi vsaj rekel šest milijonov let — hm — hm. —

jeden teh podagentov „avanziral“ za popolnega agenta! Na svojo roko še ni nobeden začel — pa prav nobeden. In vendar jih je toliko in toliko pisave in kričavev, ki so vse svoje zmožnosti, vse svoje lastnosti porabili (ter jih še porabljajo) v to, da bi se te vrste agentovanja do dobrega izučili. A vkljub temu so do danes ko pišemo 24. velikega travna 1887, še-le podagentje firme: Satan & Comp. In ti podagentje današnji čas dobro žanjejo, bolj prav vedno več naročevalcev dobivajo za svojo drago tvrdko. In ti naročevalci se širijo od severa do juga, od vzhoda do zahoda. In kopičijo se v novo-renesanskih palačah z nagimi geniji. (Saj se ne vé, kako obleko so nosili geniji, ker jih še nikdo ni videl, toraj morajo po znanem dokazovanju biti nagi.) Postavili so si pa tudi že svoje šotore v mirnem zavetju pogorske vasice.

Naročevalci snú postanejo s časoma podagentje, tako, da se agentstvo množi od dne do dne. — Ni nam treba daleč iskati okrog sebe! Gojenci vseh deveterih muz so popustili svoj veličastni prapor in uvrstili so se večinoma med — podagente peklenške firme. Muze same so postale branjevke! In to vseh devet.

In ko lazi po svetu tako bitje in kviško dviga svojo glavo, in vegaste oči meče krog in viržinko žúli med ustnami — pa ti ploska svet, klobuki se snemajo z glav, hrbtišča se vklanajo, kadilo se zažiga in — poluglasen šepet se začuje: Oj — oj — pesnik — slikar — učenjak!!

In vendar je mogokrat le — vulgaren podagent peklenške firme. — Pa prav nič več; in če bi od te firme ne dobival snovi, bi ne imel kaj delati in pozabilo bi se njegovo imé! A idej, novih idej, duhovitih idej si je nabral, odkar je stopil v zvezo s svojim vrhovnim agentom. In zdaj širi te ideje in jih prodaja; svet ga pa slavi. Ob levi in desni padajo okuženci od njegovega blagá v prah in svet ga še slavi! To je moč peklenškega agentstva!!

A, bote rekli, to je vendar malo prespšno, kdo pa je tak podagent, kako pa naj ga spoznamo? Drági bralci, spoznate ga lahko, le pogledjte, kako prodaja ali priporoča blago; a imenovati ga po pravem, svetovnem imenu je pa malo sitno, znabiti tudi nevarno — za „Slovenca“. Pa bodisi, če je „Slovenec“ zadovoljen.

Podagent je marsikdo, če tudi nosi imé pro-

sikanjem. Zadnji govornik je Neuner, potem prideta na vrsto še dva generalna govornika.

Govor poslanca dr. Poklukarja v državnem zboru dne 13. maja.

(Konec.)

Po tej mali razpravi o precipuu vracam se zopet k predmetu samemu in mi je o njega konečnem vspehu le to ponavljati mogoče, kar sem že v začetku povedal.

Pridržali smo status quo, to je kompromis, pri katerem, če bo kdo, homo mi na zgubi. Kar je v tem oziru gospod predgovornik omenjal, je izvestno pozora vredno in prav želeli bi si morali, da dobimo novih virov za dohodke, iz katerih bi plačevali skupne stroške. Morda bi bilo v tem slučaju mogoče pridobiti si tudi naklonjenost Madjarov in najbolj prav bi še bilo — celo kvotno vprašanje tudi iz nasprotni strani ogledati si. Da, prav želeli bi si morali, da najdemo kak zdaten vir za skupne dohodke, da bi se nam ne bilo treba prepirati, koliko bo vsaka polovica plačevala, temveč bi kar iz tistih virov zajemali in delili, kar bi vsaka stran potrebovala. To bi bila jako koristna protiskušnja. To vse je pa še v daljni bodočnosti in ne verjamem, da bi se nam kmalo posrečilo, kaj sličnega najti, zato pa mislim, da bi se morali v prvi vrsti s tem pečati, kaj da nam iz tega sledi, da smo sprejeli status quo.

Vse naše račune izvajamo iz izvestno opravičenega stališča, da je Ogerska v kmetijskem oziru, t. j. gledé svoje izborne zemlje — opozorujem Vas le na izvrstne in velikanske pridelke žita, vina in živine — zdatno pred nami.

Tudi se ne dá tajiti, da je Ogerska v marsikterem drugem oziru v poslednjih dvajsetih letih jako napredovala. Zgradila je raznih železnic in cest, ustanovila je več strokovnih šol in kmetijskih zavodov, ki so stvarnost zemlje pod ogersko krono ležeče zdatno in izvestno bolj povišale, kakor pa se je tista pomnožila pri nas.

Ker nam še ni pričakovati, da bi se razmerje že v bodočih razpravah nam na dobro obrnilo in popravilo, ne kaže nam sedaj pač družega, kakor da ravno na to narodno-gospodarsko področje obrnemo vso svojo pozornost.

Sploh bi po večem omenil, kajti na drobno ne gré stvari tukaj razlagati, da naj se naša davčna politika obrne na ono stran, kjer se nahaja že več let francoska in v najnovejšem času tudi nemška davčna politika, in kar je lansko leto pri debati za finančno ministerstvo tukaj omenjal gosp. poslanec grof Dzieduszycki. Težišče naše davčne politike je v indirektnih davkih.

Da se bo stvarnost po naših pokrajinah pomnožila in da jo spravimo na enako stopinjo z ono ogerskih dežel, bi se morali pred vsem ozirati na vspeh delovanja štedilnih komisij. Vlada naj pa tega nikari ne pusti po zaprašeni registraturah trohneti, kar so strokovnjaki po raznih konečnih predlogih povdarjali in priporočali.

Mislim, da je mogoče v državnem gospodarstvu kaj prihraniti in vladna dolžnost bo, povsod ondi na stran devati, kjer bo to mogoče.

Kot prav dobro sredstvo za povišanje stvarnosti priporočam povzdigo ljudske omike. Vsaj je znano, da je nevednost povsod najdražja reč. Zato pa, gospôda moja, povzdignimo narodni poduk! Dovolite mi, da tu vpletem stavek. Če so moji tovariši, ki zastopajo slovenske volilce, v poslednjih dneh povdarjali nazore, da se mora naše šolstvo postaviti na narodno podlago, če hočemo kaj vspeha doseči, se je to izvestno zgodilo iz tega namena, da se s tem pomnoži ljudska izobraženost. Vsaj mislim, da se gospodje levičarji in nemški narodnjaki v tem oziru gledé svojih zahtev z nami na sličnem stališči nahajajo. Naj se toraj gospod voditelj naučnega ministerstva kolikor moč ozira na te izjave, ker so v zvezi s povečanjem narodnega blagostanja in stvarnosti. Ob enem je od njih pa tudi odvisna stvarnost naše armade in še prav zdatno.

Še bolj imenitna je pa ona podučna stroka, o kateri je bilo tudi že govorjenje tukaj. Obrtne šole mislim. Vsaj v tem oziru, gospôda moja, posnemajmo Madjare. Kakor hitro smo v Avstriji vpe-ljali obrtni poduk in tehnologični muzej, so si ju takoj tudi Madjari omislili. Ustanovili so oba prav po našem kopitu in ju pridno širijo po vsej deželi. Vsaj v tej točki bodo naj nam Madjari za vzor in tudi tukaj prosim, da se mi dovoli, da jo nekoliko na stran zavozim. Obravnavalo se je tu vprašanje, ki je bilo deloma jako kočljivo, deloma pa je proizvodilo protislovja. Na ustanovitev edine obrtne šole v jugoslovaških naših pokrajinah, v Trstu, mislim.

Gospôda moja, tega vprašanja ne sodite iz jednostranskega stališča. Slovenski poslanci so se za to postavili, da bo ta obrtna šola tudi slovenski narodnosti pristopna. Družega niso zahtevali in tudi treba ni bilo, ker naše zahteve laških nikakor ne ovirajo. V tem oziru smo, gospôda moja, popolnoma pravični, toda kar iz celega srca Lahom in Nemcem privoščimo, zahtevamo tudi za-se, za naše slovensko prebivalstvo, ki je v tako obilni meri ondi zastopano (Tako je! na desni) in o katerem je znano, da je jako nadarjeno za razne obrtne stroke.

Če se je borba sedaj zaradi te šole vnela tu in tam, pri kateri je bila tudi irredenta prizadeta, pač ni bilo prav nič treba, da so si primorski zastopniki, kar jih ni na naši strani, stvar kakor proti sebi naperjeno smatrali. Tega ni nihče nameraval. Mi vsi, kolikor nas je, prepričani smo prav zatrdno o domoljubji teh gospodov, kakor tudi vemo, da je velika večina Primorcev jako domoljubna. Če je bilo pa tu vendar-le o irredenti govorjenje, se je to zgodilo na podlagi žalih dogodkov, katerih pač ni treba ponavljati, kajti vsakdo se jih še dobro spominja in domoljuba v srce žalijo.

Povzdiga naše obrtnije je izvestno predmet, ki zdatno povišuje našo stvarnost, zboljšuje naš promet in razširja našo trgovino. Tukaj pa prosim, gospôda, da sežete nekoliko po železničnem zemljevidu. Primerite pred vsem del severne naše države z najskrajnim severo-iztokom, potem pa oba ta dela z jugom.

Jaz mislim, da je že precej previdnosti treba, kjer se gre za napravo občil. Varovati se je treba stroškov, o katerih se že nekako naprej vé, da se ne

bodo izplačali. Pri tem pa ni treba pozabiti, da so nekteri stroški za občila, bodo naj tista že ceste ali železnice in povem Vam, da imam pri tej priliki pred očmi bodočo mrežo lokalnih železnic, katerih še vedno pričakujemo, tako silno pomenljivo za razvoj narodno-gospodarske stvarnosti posamičnih dežel, da je vsako odkladanje od leta do leta jako velika zguba na stvarnosti dotičnih pokrajin.

Tudi naših melioracij se moram pri tej priliki spominjati, ki so se pod to vlado, hvala jej, že precej zboljšale, če tudi je res še silno veliko opraviti. Uravnati je še mnogo rek na severu, na jugu in v sredi države, mnogo pustinj ima se prestvariti v rodovitno zemljo. Tudi tu velja prav tisto, kar sem Vam rekel o cestah, da je vsako leto odlašanja stvarnosti na veliko škodo. Naj Vam memogredé omenim le osuševanje Ljubljanskega močvirja, uravnavo Krke, o kateri Vam je nadrobneje govoril moj tovariš nedavno, uravnavo gorenjske Save, Korenske Save, osuševanje notranjskih dolin pri Planini, Cirknici itd. V nadrobno se ne morem spuščati, toda toliko Vam rečem, da je izvestno vse to silno imenitno za splošne namene našega državnega gospodarstva in vse visoki vladi priporočam kar najtopleje.

Konečno, gospôda moja, opozarjam Vas še na predlog, kateremu mislim, da ne bo nihče ugovarjal. Ob enem Vas moram pa še zagotoviti, da so bile razprave v naši kvotni deputaciji, kakor tudi skupne razprave v podoseku obeh deputacij tako strogo stvarne, da pri njih niti najmanjšega sledú kakega strankarstva ni bilo najti. Vsled tega tudi ni bilo skoraj nobenega ugovora.

Že poprej sem označil, na katerem polji da bi morala biti narodno-gospodarska politika naše države. Obrnil sem se v tem oziru do gospodov, ki so pri vladi in sedaj se hočem pa še obrniti do Vas, slavna gospôda moja.

Gospodje, če opustite vse tiste narodnostne prepire, ki so nas celih osem let skoraj popolnoma ovirali v delavnosti na narodno-gospodarskem polji, če se postavite na stališče pravičnosti (dobro! dobro! na desni), če se postavite na podlago naših nam vsem izvestno enako pravičnih državnih postav, če ne zaničujete naših narodnih zahtev, kar smo žalibog nedavno tu doživeli, če pustite vprašanja (à la Schmerling) na stran, nam bo s pomočjo vlade stvarnost naše polovice države mogoče tako povzdigniti, da se nam čez deset let ne bo nič več treba pritoževati: „Preobloženi smo!“ Pač pa bomo lahko rekli: „Res imamo tako in tako kvoto, pa jo tudi lahko zmagujemo.“ Zato Vam priporočam predlog, kakor ga Vam je stavil moj gospod predgovornik. (Dobro! na desni. Govorniku mnogi čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. maja.

Notranje dežele.

Cesarjevič *Rudolf* in nadvojvodinja Stefanija prideta 28. junija v Krakov v Galiciji. Po vsi deželi se delajo za sprejem velikanske priprave. — Pogreba prejšnjega deželnega maršala dr. Ziblicki-jeviča se je vdeležila mnogobrojna množica. Včeraj je preskrbel „Poljski klub“ državnega zbora za ranj-

fosorja celó vseučilišnega; slabo se sicer družite obe dostojanstvi; a današnji svet je v disharmoniji in v protislovljih napredoval, strašno napredoval! Kot pesnika ga slavi marsikdo in blagó, ktero ponuja na prodaj, imenuje pesmi, celó izvrstne pesmi, čeravno veje iz njih kvarjenje morale in vere ter grozno pohujšanje, a vse to nič ne pomaga. Pod-agent znane firme je in ostane slavljen in sloveč, dokler podaja občinstvu blago svoje peklenske firme. Naj bi pa kdaj spoznal svojo zmoto, ali jo celó preklical, oj, oj, takoj postane trapez in tepec, ki slabi na — umu!

In če se kdo piše za akademika in pri tem ponuja pod imenom „soneti, ali glose, ali trioleti“ zabavljiče na črnjake, mračnjake, na samostance itd. — noben krst mu ne zbrise peklenskega pod-agentstva s čela. Ne rečem, da bi bilo takó mlado „agentišče“ kaj posebnega pomena; oj, tega nisem trdil in nočem trditi, no pa njegova smer je prav taka, kakor velikih izurjenih podagentov.

Ali če kdo o priliki smeši milosrdnice in se nad njimi vsaja, če zabavlja, ker se bolnikom na pot v večnost svetujejo in podelijo sv. zakrameti, če smeši molitve in zahvale za uslišanje — tudi tak

ni več nego navadno hlapčè prvega agenta. In tu ne pomaga ne baron, ne vitez, ne doktor, ne plemeniti pred imenom, podagentstva ti naslovi ne zbrisejo. Ne zbrise ga niti imé državnega, niti deželnega poslanca; ne spremeni ga niti Dunaj, niti Ljubljana; niti Zagreb, niti Budimpešta.

In dalje, če ti kdo kvaterni petek ponuja prešičevega mesa (seveda so tu všete tudi klobase) in ti ob drugi priložnosti zatrjuje, da je vesten katoličan, ni ti treba mnogo premišljevanja, posmeješ se, češ: „poznamo se — podagent in nič več!“

In če ti drugod kdo očita, kako se drzneš imeti ga za brezverca in potem za kratek čas trdi, da je prekmetsko hoditi v cerkev in k spovedi, ne boj se povedati mu v obraz, da je tudi on le navaden — podagent.

In če ti kdo iz zabavnih, lepoznavanskih, omikovalnih in drugih enakih najboljših (!) namenov v brušuricah, časnikih in zabavnih priobčuje, hvallisa ter zagovarja nenravnost (nemoralnost), veruj mi — podagent je, piše naj tudi še toliko spretno in vabilno.

Ko se mu pa morda ti ustaviš, ali ga kaj

opomniš, ti on skoraj gotovo — če le kolikanj kaže — skoči v lase in te pred celim svetom osmeši kot črnožolčnega nevošljivca. In kaj meniš, mar li stvar potem spremeni, mar li postane previdnejši? Kaj še: Ostane kar je bil — podagent, iskreni — podagent!

Še nekaj: Kakšnega narodnega prepričanja so agentje v obče in imenovani podagentje posebej? Bodimo prav kratki! Prvi agent je govoril z Evo v jeziku, ki ga je znala, in stavim, če bi bila g. Eva že probujena v narodni zavesti, če bi bila spadala že med domorodni nežni spol, prvi agent bi se bil prisukal k njej, pojóč: „Naprej zastava židov“ in pričel bi bil svoj govor morda tako-le: „Že dolgo časa je hrepenelo vroče moje domoljubno srce, da bi videl krasni obraz naše slavnoznane domorodkinje. Pristréna želja se mi je spolnila in v svetem navdušenju za domovinsko stvar mi tone srce, ko se čutim v bližini svetega ognja najčistejše ljubezni za dom, ki vam puhti iz . . .“ (take deklamacije so navadno dolge; primorani smo zato ustaviti, ker sicer ne pridemo do konca.)

Da se narodnosti v resnici sveta stvar še danes često tako uporablja, ki služi le podagentom

cega slovesno mrtvaško mašo v cerkvi sv. Mihela na Dunaji.

Kakor poročila „Presse“, dogovorili so se načelniki klubov državnega zbora na *Dunaji*, da bo zadnja seja v petek zvečer. Levičarji so tirjali, da se dovrši še postava o lokalnih železnicah, katehetih in poštnih hranilnicah. Določeno vendar še ni, kdaj se končá zborovanje.

Klub *hrvatske* narodne stranke je imel 23. t. m. zadnjo sejo. Izvolili so volilni odsek dvanajstih udov in zborničnemu predsedniku Hrvatov poklonili album z slikami vseh klubovih članov. — Bivši hrvatski ban Pejačević izstopil je iz kluba narodne stranke ter bo pri prihodnjih volitvah samostojno kandidoval.

V torek je *ogerski* ministerski predsednik odgovoril na interpelacijo poslanca Komjathy-ja glede uradnikov, ki vplivajo na volitve. Trdil je, da bo strogo pazil na uradnike, da postopajo nepristransko. Včeraj je bila zadnja seja, danes pa končá državni zbor svoje delovanje.

Vnanje države.

V zadnjem konzistoriji 23. t. m. govorili so *sv. oče* najprvo o verskih zadevah v Prusiji. V Rimu so se mnogo trudili, da dosežejo mir med nemškimi katoliki in vlado. Prezrli so vse manj važne stvari, da se poglavitno doseže in končá kulturni boj. Treba je bilo pomoči nemških škofov in poslancev. Vsled njihove sloge in vstrajnosti dobila je cerkev velike koristi in pričakuje še večjih. Nemški cesar želi miru med cerkvijo in državo. Vsled tega se je posrečilo, da so nekatere prejšnjih cerkvenih postav razveljavljene, druge olajšane. Cerkev bi še mnogo želela, vendar je že sedaj dosegla mnogo, kar je veselo znamenje. Papež ima mnogo večjo prostost v cerkvenih zadevah Prusije. Sv. oče upajo, da dosežejo še boljše vspehe v drugih nemških deželah, posebno v Hessen-Darmstadtu. „Bog daj, da tudi Italijo, ki je nam posebno mila, presine isti miroljubivi duh, ki nas navdušuje do vseh narodov. Srčno želimo, da Italija popusti žalostni boj proti papežu. Prava pot do sporazumljenja in sloge je ta, da papež ni odvisen od nobene države in vživa popolno prostost. In to bi ne škodovalo koristim Italije, temveč pospeševalo njen blagor in napredek.“

Bolgarsko vprašanje je zadnje dni utihnilo po časnikih. Turčija je to zadevo spravila zopet na dnevni red. Kakor smo že sporočili, razposlala je okolišnic vladam, da imenujejo nove kandidate za bolgarski prestol. Da se pa to zgodi, morala bi vlada sklicati sobranje. Toda Rusija ni zadovoljna s sedanji regenti. Ti bi morali odstopiti, in le ministri bi dalje vodili državne posle. Časniki so ugibali, kaj dela pravosodni bolgarski minister na Dunaji. Sedaj že poročajo, da je iskal posojila. Bolgarska vlada potrebuje za prvo silo 10 milijonov, da dokonča železnico. V Angliji bolgari niso mogli dobiti posojila, akoravno so Angleži na tistem podpirali Bolgare proti Rusiji. Na Dunaji so bolj srečni. Obljubili so jim omenjeno svoto, ako Bolgari morejo dati potrebno zagotovilo. Italijanski list „Tempo“, ki je vedno zagovarjal Bolgare, piše sedaj o bolgarskih razmerah: Regenti so potovali po deželi, da se prepričajo, kaj želi narod. Jako so se varali. Le vladni krogi so jih pozdravljali. Drugo prebivalstvo je bilo hladno. Tudi armada se ne navdušuje za regente, ker pristransko ravna pri imenovanju častnikov. Armada se je razdelila v tri stranke. Ena stranka je prijazna regentom, druga Rusom, tretja je brez barve. Še bolj nejevoljno je prebivalstvo, ker vlada brezobzirno tirja davke. Kdor presoja nepristransko sedanji notranji položaj Bolgarije, mora priznati, da so dnevi šteti regentom. Regenti niso razumeli svoje naloge, deželi so nakopali nove nesreče, ki se bližajo.

Znani general Černajev je objavil v *ruskem* časniku „Novoje Vremja“ „odprto pismo“ o položaji

Rusije gledé *balkanskih* razmer. Iz tega pisma posnamemo: Zadnji čas je, da se zatró sovražstva čuti med Rusijo in balkanskimi rodí. Ti so kakor otroci. Zapadna Evropa jim ponuja svojo omiko, ktera jim več škoduje kakor koristi. Veselé se prepovedanega sadú. Batenberžan in njegovi tovariši naj končajo svojo burko. Pravica je na naši strani, toda naša veljava nam ne dopušča, da bolgarski narod izkoplje propad med Rusijo in balkanskimi narodi. Dokler Rusija ne vtrdi svoje veljave ob Bosporu, nagibali se bodo Bolgari, Srbi in Rumunci na zapadno stran. Okupacija Bolgarije za nas nima pravega pomena. Batenberžan, prejšnji pruski poročnik, tudi ni vreden, da pošljemo le jedno stotnijo v Bolgarijo in mu zabranimo vhod v Sofijo. Bolje je, da ga pozneje Bolgari sami zopet izpodé iz Bolgarije. Tudi se ne splača trud, da naša armada napravi red v Bolgariji, ker vsak čas lahko nastanejo novi neredi in nemiri. Okupacija Bolgarije bi bila nesreča za Rusijo. Bolgarija bi bila za Rusijo druga Poljska, za katero moramo žrtvovati toliko denarja in krvi. V stratežnem oziru nima Bolgarija za nas nobene vrednosti. Svoj namen dosežemo ob Renu in ob Odri. Tu sem moramo obračati svoje oči. Zbrati moramo svoje moči, da dovršimo svojo zgodovinsko nalogo.

Za *Rusijo* je bila velika nesreča, da je pričela zadnjo vojsko s *Turčijo*. Tako vsaj pišejo „Mosk. Vjedomosti“. „Nordd. Allg. Ztg.“ očita Rusiji, da je kriva nemirov v Bosni. Nemiri pa so se pričeli leta 1875, ko je Rusija zabranila, da ni Nemčija padla po Franciji. Nemiri v Bosni niso bili na korist Rusiji. Tedanji ruski poslanik v Carigradu, general Ignatjev, prizadeval si je mnogo, da zabrani nemire in vsled tega evropsko vprašanje. Svojim vplivom dosegel je toliko, da je sultan Abdul Aziz obljubil potrebne naredbe v Bosni, ki bi pomirile narod. Toda knez Gorčakov dal se je pregovoriti od srednje-evropskih prijateljev, ki so se vtikali v vzhodne razmere, in na dnevnem redu je bilo vzhodno vprašanje. To ravno so želeli naši sovražniki. V vsaki številki so tedaj „Mosk. Vjed.“ svarile Rusijo, naj opusti nevarno diplomatsko igro. Brez vspeha! Rusija je zavihnela meč, ker so jo prisilile evropske države. — Kakor se kaže, Rusija ne bo storila več take napake, kakor l. 1877.

Nemški veleposlanik v Peterburgu, general Schweinitz, tirjal je neki od ruske vlade, naj takoj prične pravdo proti časniku „Novoje Vremja“ zaradi članka o organizaciji nemških ogleduhov. — Nedavno so časniki pisali, da namerava nemška vlada povišati carino na žito. Kmaló potem je „Nordd. Allg. Ztg.“ zanikavala to govorico, češ, da vlada tega vprašanja ni sprožila. Kakor pa se čuti, hoče pruski poljedeljski minister pl. Lucius odstopiti, ker ni dosegel svojega namena, namreč večje carine. Da pa se ni izpolnila njegova želja, vzrok je to, ker je Bennigsen, voditelj narodnih liberalcev, v imenu svoje stranke izjavil knezu Bismarku, da ne bo podpiral vladnega predloga. Brez narodno-liberalne stranke pa Bismark težko dobí večino v zbornici. Vendar bo Bismark že združil razne stranke za svojo osnovo, ako jo hoče oživiti na vsak način.

„Daily Telegraph“ poroča iz *Berolina*, da se meseca julija snideta grof Kalnoky in knez Bismark. Berolinski listi poročajo, da se letos snideta v Gostinu tudi cesarja Franc Josip in Viljem.

Francoski predsednik republike trudi se mnogo, da sestavi novo ministerstvo. Posvetoval se je že z mnogimi veljavnimi državniki, a nobeden noče prevzeti sestave kabineta. Floquet je 23. t. m. naznanil Grévy-ju, da Freycineta ne more pregovoriti, da vstopi v ministerstvo. Grévy mu je drugi dan odgovoril, da so vse druge ministerske kombinacije nemogoče. Apeloval je potem na rodoljubje Floqueta, naj prevzame vlado. Floquet je prosil 24 ur odloga, da se premisli. Vprašanje je, bo li hotel odložiti službo zborničnega predsednika in prevzeti ministersko predsedništvo. Novo ministerstvo tako

dolgo ne ostane na krmilu, ker nima zanesljive večine v zbornici. Če konečno prevzame Floquet sestavo kabineta, obdržal bo nekaj prejšnjih ministrov. Izstopili bi iz ministerstva Develle, Goblet in Dauphin. Ministerstvo bi bilo tako-le sestavljeno: Floquet, predsednik in notranje zadeve; Boyssset ali Sarrier, pravosodje; Flourens, vnanje zadeve; Rouvier, finance; Berthelot, nauk; Boulanger, vojno; Bourgeois, mornarstvo; Lockroy, trgovino; Granet pošto in brzojav; Viette ali Sans-Leroy, poljedelstvo; Etienne, javna dela. — Floquet se je izjavil, da pri sedanjih razmerah ne more odstraniti Boulangerja. Oportunisti in monarhisti pa niso zadovoljni s tem ministerstvom. — Dva francoska železnična uradnika, Schmidta in Reinbolda, priprla je nemška oblast. Ker pa uradnika nista državna, ne bo toliko nemira, kakor zadnjič, ko so prijeli Schnaebela.

Belgijski delavci še vedno razgrajajo. Francoske straže so vjele na francoski zemlji načelnika vstašem, Alfreda Defuisseaux-a. Belgijska vlada bo tirjala od francoske, da ji ga izročé. „Etoile Belge“ poroča, da pojdejo delavci v velikem številu v Bruselj in bodo zbornicama predložili svoje terjatve. Vlada je dala povelje, da vojaki in žandarmerija zastavijo delavcem pot. Gotovo se bodo delavci sprijeli z stražami. V Charleroi in v Hennegau-u so delavci obročeni. Vojaki so dobili povelje, da smejo streljati na delavce, ako se jim upró. — In kdo je kriv teh nemirov? Le bogatini, ki ravnaajo z delavci, kakor s sužnji. Vlada sedanja je obljubila, da delavcem olajša položaj. Toda obljuba dela dolg. Tega dolga pa vlada ni še plačala. Ustanovila se je delavska komisija, ki pa do sedaj ni ničesa storila. Celó zmernejši časniki pišejo, da delavci v sedanjih razmerah ne morejo živeti kot ljudje. „Peuple“ piše: Reformo ali revolucijo, vré sedanje vlade se bo razbil. Večina prebivalstva ne bo se več klanjala malemu številu skopuhov in oderuhov.

Izvirni dopisi.

Z Goriškega, 24. maja. (Slovenski državni poslanci natolcevalci? — Pojasnilo. — Pismo iz Florence (Firence) od nekega prijatelja. — Pokojni A. Hribar, učitelj-voditelj.) Laški konservativni list „l' Eco“, ki sicer dobro zastopa verske zadeve za ono tretjino prebivalstva laško-goriškega Primorja, prinesel je v svojem 39. l. od 14. t. m. neki članek na svoji tretji strani, ki se nikakor ne vjema z nekim dopisom iz Trsta, stoječim na drugi strani istega lista. Dotični članek se blezo tako-le glasi med drugim: „Da so Slovenci Avstriji zvest narod, o tem ni dvomiti, a slovenskima državnima poslancema gg. Klunu in Šukljeju ni bilo treba zateči se k slikarski umetnosti, da to dokažeta, kajti oni (slikarji), da se prikazuje rujava barva kakor bela, denejo jo na jako črno podlago. V našem slučaju so morali podati to črno podlago avstrijski Lahí, na ktere so kazali (poslanci) kakor na sumnjivo ljudstvo, katero pobožno (ali zaljubljeno) pomežikuje na blaženo kraljestvo, kakor na ono prebivalstvo, katero morajo Slovenci vedno v brzdi držati. Tisti slovenski poslanci niso se pomišljali očrniti onega ljudstva, katero je že dalo toliko prav trdih poskušanj (iz granita) ne le z besedo, ampak tudi v djanji za ljubezen do domovine. Gorica in naše Friulsko, katerih čast hočemo v prvi vrsti čuvati, odvrča z nevoljo tista krivična očitjanja, s kterimi hočejo Šukljejevci ju omazati ter ju osumničiti pri vladi, da ste vredne zaničevanja pri vsih domoljubih, tisto Gorico in tisto Friulsko, ki se ponašata, da sta kakor prva postavljena ob Soči za brambo Avstrije.“

Kdor pozná duh našega prebivalstva, ljubezen, katero gojí do presvitlega svojega cesarja in do skupne domovine, mora najti, da je to početje krivično in graje vredno. Zato pa smo hvaležni poslancem Burgstallerju, Luzzatu, Coroniniju in Hohenloheju, kteri so povzdignili svoj glas ter oporekali tistim krivičnim obtožbam, ktere zadevajo vse primorske Italijane v tem, kar je njim najdražje, in ki čini njih najlepši ponos: Zvestobo do domovine in do prestola itd.“

Zato pa pritrjujete, to je Gorica in Friulsko, prav radovoljno in z najbolj toplo hvaležnostjo protestom, ktere je zbornica s ploskanjem rok na znanje vzela. Z dopadanjem pa zabilježimo to in da se nas bode prav umevalo, da se vitez dr. Tonkli ni zatekel k takšnemu orožju, kakor ostali slovenski poslanci, ne zdaj ne kdaj popred! (Dalje prih.)

v dosego peklenskih namenov; da se uporablja na Nemškem, na Laškem, na Francoskem, na Hrvaškem in še bližje — resnica je, trdno dokazana resnica, a jaz o tem neham. Prosim pa častite bralce, naj zlasti to agentstvo študirajo in dalje raziskujejo o tem in to — resno in odločno. In ljudstvo, to blago naše ljudstvo, naj se uči tega raziskavanja, da bo ločilo domoljuba od — podagenta!

H konci še primerno povestico:

Bilo je letos; lepega pomladnega večera po veliki noči, so sedeli v kmečki hiši prijazne gorenjske vasice zbrani domači krog mize. Imeli so gosta, jako priljudnega! Gladko mu je tekel jeziček, o čemur koli se je lotil govoriti. Naša družina ga je rada poslušala; čudila se mu je, kako lepo in mično znajo govoriti „gospod iz Ijubljane“. Navadni pogovori so pa prenavadni; zato si izbere gospod agent drugo zanimivo snov in začne govoriti o — duhovnih, o — obredih velikega tedna, o — veri sploh in vmes vplete zanimive opazke o — golju-fiji, o — sitnosti in zytosti nekatere vrste ljudi, o — sleparjenji itd. Razumete! In kmečka družinica je strmela nad toliko učenostjo in takovo bistro-mnostjo; saj ni vedela, da je ta — agent, h krati

podagent — peklenski! To je bilo, kakor sem že rekel letos in to me je pripravilo k temu raziskavanju.

A sedaj pa tudi končam. Le še par opazk za nameček! Raziskavanja se vadite vsi, pa prav vsi. Razdelimo v svetu javno in odkrito peklenske pod-agente od družih poštenih zemljanov. Kajnov znak jim pritisnimo na čelo, kadar zapeljujejo po svetu, da se bodo videli in spoznali. Raziskujte vsi, prav vsi, cel narod, cel svet. In vzlasti vi, ktere vas, kakor je znano, „črna snukja“ loči od navadnega kmeta in gospoda, vzlasti vsi raziskujte; s smelo roko odtrgajte ničemniku krinko idejalizma, krinko domoljubja, krinko učenjaštva s podlih lie, in zaznamujte ga z znakom njegovega podagentstva!

Bog bo zadnji raziskaval. In stali bodo pod-agentje z nesrečnimi, ki so jim verjeli na levi, drugi pa, ki se niso dali prevariti, na desni. Bodimo mi med temi! Bog daj! Bog daj! To sebi in Vam želi Razikovalec.

Domače novice.

(V Ljubljanskem uršulinskem samostanu) je 20. t. m. zvečer ob 1/2 9. uri po kratki bolezni za srčno skazo umrla čast. Mati Filomena Kraševic, rojena je bila l. 1822, preoblečena pa l. 1842, slovesno obljubo storila leta 1846. Ves čas v samostanu je bila izvrstna in prav marljiva učiteljica. Bog ji daj večni mir. — V ravno tem samostanu so danes dopoldne tri gospodičine pred premil. gosp. knezofom storile slovesno obljubo.

(Občni zbor kmetijske družbe.) Predsednik grof Thurn otvori sejo ob 1/2 10. uri in predstavi c. kr. vladnega svētnika g. Dralko kot vladnega zastopnika. Pozdravi navzoče, ki so se zbrali v obilnem številu. Naznani umrle ude v preteklem letu, in ti so: Vester, Kavčič, Jansekovič, Šlibar, Perles, Šifrer, Majer. — Vseh udov ima družba mnogo več, kakor prejšnja leta. V Ljubljani se je osnovala sirarska zadruga, ki izvrstno deluje. Deželni zbor je dovolil podporo za razstavi v Metliki in Bohinji. Več kmetijskih podružnic je imenovalo svoje zastopnike. — Tajnik g. Pirc poroča: Novih udov je pristopilo 100, c. kr. ministerstvo je dovolilo subvencijo. V Logatcu se je ustanovila nova podružnica. Družbeni vrt na Poljanah je dobil novo ograjo; prostora ima za 10.000 visocih drevesc, ki se bodo med ude prodajala in tudi brezplačno delila. Tajnik poroča o družbinem premoženju: Dohodkov je bilo v preteklem letu 7346 gld. 58 kr., stroškov ravno toliko. Družbino premoženje znaša 54.000 gl. V odbor so izvoljeni: Kot predsednik gosp. grof Thurn „per acclamationem“; podpredsednik gosp. Seunig; odborniki gg.: Goll, Lenarčič, Poklukar, Vitschl, Dekleva, Detelja, Wurzbach, Robič. (Konec prih.)

(Odbor dramatičnega društva) pošlje te dni svojega režiserja g. Borštnika v Trst, da pridobi društvu kako gledališče za nekoliko slovenskih predstav, ktere se imajo vršiti v teku prihodnjega meseca ali pa koncem oktobra. Tržaški domoljubi omenjenemu gotovo ne bodo odrekli svoje pomoči gledé informacij in drugih potrebnih uredbe.

(Od Vojnika) se nam piše: Med tem, ko je moje zadnje naznanilo, da so prevzvišeni gospod knez in škof Mariborski za pogorelee pri Novi-cerkvi darovali 50 gld., ko je to moje naznanilo bilo še v ti-karni, je od visokoistega dospelo še 40 gld. nove podpore, skupaj toraj 90 gld.

(Princ Pavel Meklenburški), ki biva pri družini kneza Windischgraetza v Konjicah, obolel je pred nekimi dnevi za legarjem. Tako je sporočila „Laib. Ztg.“.

(Slana) je bila po Štajarskem marsikje zjutraj dné 24. maja. Okoli Gradea je jako mrzlo.

(V žitu vtonil), oziroma zadušil se je 19. t. m. v Lucovem mlinu blizo Celja devetnajstletni delavec Anton Danijel. Šel je v žitnico žito mešat in je pri tej priliki z obema nogama zašel v lesen lijak, skozi ktero spé žito v mlin na dotični valjar. Vdrl se je dva metra globoko v žito, kjer se je zadušil, preden so mu prihiteli na pomoč.

(Zavdati je hotel) Leopold Wolf 16. t. m. v Slovenji Gorici v Radgonskem okraji svoji ženi in štirim otročičem z mišico, ktere jim je skrivaj v jed vrgel. Ker so vsi peteri po jedi takoj bljuvati pričeli, poslali so po zdravnika, ki je dal protisredstvo in je vse rešil. Orožniki so bili kmalo pri rokah in so jeli preiskavati. Pri Wolfu našli so majhen košček mišice, pod streho dobili so je pa večji kos in pa nekaj arzenove kisline. C. kr. okrajna sodnija Radgonska ga je zarad tega vzela za nekaj časa na gostovanje, da ga izroči c. kr. okrožni sodniji Celjski, kjer je Wolf tudi že znana oseba, kajti ondi je imel opraviti leta 1874. zarad hudodelstva požiganja, kjer so ga obsodili na več let v hudo ječo.

(Vstrelil se je) frajtar 87. pešpolka Josip Jerman v ponedeljek dopoldne v Kolizejski vojašnici v Gradeu. Domá je bil pri sv. Lenartu v Celjskem okraji. Zadel se je v prsi in so ga še živega prenesli v vojaško bolnišnico, kjer je ob polu treh popoldne umrl.

(Lokomotiva) povozila je 19. t. m. blizo Maribora šestnajstletnega ključavničarskega pomočnika K. Rura. Pobrli so ga in prenesli v Mariborsko bolnišnico, kjer je drugi dan umrl.

(Plavališče) bode napravil Mariborski mestni zastop v Dravi, ondi, kjer je stal nekdanj Badlnov

m. Drava ondi ni ne pregloboka, ne predereča in teče po jako ugodnih tleh. Veljalo bo 8000 do 3500 gld. in ga misli mesto potem prepustiti lastniku dotičnega svetá, če ta obljubi, da povrne glavnicu s stroški vred.

(Tržaški mestni zbor) je imel te dni sejo. Posvetoval se je o zidani novega šolskega poslopja v Barkovljah. Znani Raskovič, Lah čiste krvi (?), je nasvetoval, naj se šola ne zida, ker so Slovenci v Trstu in okolici preglašni. Ta predlog je zbor tudi potrdil.

(Tržaške razmere.) Kakor poroča „Edinost“, dal je nek obrtnik, domačin in davkoplačevalec, svojemu učencu po triletnem nauku spričevalo v slovenskem jeziku. Nesel je spričevalo na magistrat, da mu ga uradno potrdijo. Dotični uradnik pa je slovensko spričevalo zavrnil, rekoč, da se ne uraduje v slovenskem, marveč v italijanskem jeziku. Obrtnik je vložil pritožbo na visoko vlado.

(Duhovske spremembe v Krški škofiji.) Gosp. dr. Lutman Matevž je dobil župnijo Gorje pri Zili. Letos bodo v mašnike posvečeni č. gg. bogoslovci iz četrtega leta: Bader A. iz Celovca, Grötschl Mih. iz Mörbis na Ogorskem, Mold Jož. iz Etzdorfa na Avstr., Premru Fr. iz Gornje vasi na Kranjskem, Vidoz Jan. iz Ločnika na Goriškem; — iz tretjega leta: Fric Jož. iz Štebna, Gabron Ant. iz Šent-Petra na Spod. Štaj., Kovač Mart. iz Lipalevasi, Pirker Ljud. iz Gorice pri Šentvidu, Virnik Fr. iz Jezerskega.

(Svečanost poviteževanja) vršila se je 25. t. m. v cerkvi sv. Janeza, Malteškega reda, v Koroški ulici na Dunaji. Kandidat je bil princ Henrik Liechtenstein, rojen 16. novembra 1853. Fra Guido Thun-Hohenstein, ki je še le letos postal veliki knez-prior češke in avstrijske dežele, vodil je jako pomenjive obrede. Poleg udovnemškega viteškega reda zbralo se je bilo v omenjeni cerkvi sicer malo, toda najplemenitejših družin tukajšnje aristokracije.

Telegrami.

Budimpešta, 26. maja. Uradni list je objavil, da so odlikovani z redom železne krone prvega reda ministri: Fejervary, Fabinyi in Baross.

Pariz, 26. maja. Freycinet je vsprejel sestavo kabineta.

Budimpešta, 26. maja. Zaključujoč državni zbor povdarja cesar v prestolnem govoru z veseljem rodoljubno požrtvovalnost, ki je skrbela za varnost cesarskega prestola in države, akoravno je neugoden finančni položaj. Postava o črni vojski je bistveno pomnožila vojno moč države.

Ker so zastopniki dežele soglasno dovolili svoto, ki je bila gledé na nevarni vnanji politični položaj potrebna, da se mora država braniti, to jasno priča, da je vsak sin ljubljene Ogorske pripravljen, darovati premoženje in kri za prestol in državo, ko bi namreč bile nemogoče ohraniti mir, kakor sicer želimo. Ta požrtvovalnost, kakor tudi prijazna rešitev potrebnih vbrašanj med obema polovicama države po pogodbi ste močna podpora našima vladama. Država more v sedanjih razmerah z vsemi državami uspešno in vedno razstočim upanjem nadaljevati svojo

politiko v tem smislu, da se varujejo naše bistvene koristi in tudi v prihodnje vzdržuje mir.

Pariz, 26. maja. Mej včerajšnje predstavo komične opere začelo je goret na odru. Ogenj širil se je hitro. Gledišče je bilo razprodano, strah velik. Število žrtev je toliko znano, da je 19 mrtvih in 60 ranjenih. Bojé se, da najdejo še več mrličev pod razvalinami. Razvaline so danes pričeli razkopavati. Gledišče je popolnem razrušeno.

Pariz, 26. maja. Število žrtev je zelo veliko. Do sedaj so našli tri mrliče pod razvalinami.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplotera po Celziju			
25.	7. u. zjut.	738.31	+ 5.8	brezv.	megla	0.00 dež
	2. u. pop.	736.15	+15.0	sl. jvzh.	sk. jasno	
	9. u. zveč.	735.73	+10.4	sl. jvzh.	oblačno	

Zjutraj megla, potem solnce. Srednja temperatura 10.4° C., za 6.4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

26. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 20 kr.
Sreberna . . . . . 5% . . . . . 100 „ (s 16% davka)	82 . . . . . 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 . . . . . 40 „
Papirna renta, davka prosta	96 . . . . . 90 „
Akcije avstr.-ogorske banke	883 . . . . . — „
Kreditne akcije	281 . . . . . 70 „
London	127 . . . . . 15 „
Srebro	— . . . . . — „
Francoški napoleond.	10 . . . . . 09 „
Ces. cekini	5 . . . . . 98 „
Namaste marke	62 . . . . . 37 1/2 „

Za danski misijon so darovali:

„Ad Dei majorem gloriam!“	100 gl. — kr
Gospd. Viktorija Melcer	2 . . . . . — „
Gosp. A. Samassa	5 . . . . . — „
Aleksander Ližan, v Ilirski Bistrici	3 . . . . . 20 „
„V čast Marije, kraljice sv. Ružnega venca v Kodanji na Danskem“	5 . . . . . — „
Neimenovan	2 . . . . . — „
Župnija Dóbrova	9 . . . . . — „
Neka devica	1 . . . . . — „
Nekteri Ljubljanski dobrotniki	7 . . . . . 10 „

Tujci.

24. maja.

Pri **Matiču**: Dr. vitez Anton Hye, c. k. tajni svetnik, z družino, z družino, z Dunaja. — J. Hanak, potovalec, z Dunaja. — B. Svoboda, pivovar kneza Švarcenberga, iz Češkega. — Janez Kindlinger, trgovec, iz Solnograda. — H. Roggy, trgovec, iz Nemčije. — T. Kessler, inžinir, iz Celovca. — Fr. Micilitz, c. k. nadgozdar, iz Radovljice. — Anton Železnikar, zasebnik z družino, iz Tržiča. — V. Veljkovič, posestnik, s soprogo, iz Pulja.

Pri **Sona**: Tehinger in Bugarski, trgovci, z Dunaja. — Janez Tomše, c. k. vojaški župnik, iz Zagreba. — Teodor Nanai, potovalec, iz Gradea. — Franc Peloschnigg, potovalec, iz Celovca. — C. Homann, posestnik, iz Radovljice. — Dr. Veršič, zasebnik, iz Kamnika. — Raktelj, Rühl in Pekar, posestniki, iz Hrastnika. — P. Breganti, potovalec, iz Milana. — Albert pl. Gregorio, zasebnik, iz Trsta. — Schwarzkopf in pl. Persich, trgovca, iz Trsta. — Alojzij Bader, tovarnar, s soprogo, iz Gorice. — Ferd. Mondani, posestnik, iz Istre.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franc Pavliček, c. k. uradnik, z Dunaja. — V. Dinter, zasebnik s soprogo, iz Koroškega. — Marija Bukovnik, zasebnica, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: J. Hauhar, zasebnik, iz Tržiča.

Pri **Virantu**: Dr. Jurij Sterbene, dekan, iz Leskoveca. — Jakob Dereani, posestnik, iz Žužemberka. — Vilj. Hess, zasebnik s soprogo, iz Kranjske gore. — Štariha in Pezdíč, posestnika, iz Metlike. — A. Rozman, posestnik, iz Trebnja.

Preseljitev kupčije in predtiskarije.

M. DRENİK

poprej v Židovski ulici

preselila se je

v hišo „Matiče Slovenske“ v „Zvezdi“ Kongresni trg št. 7.

Bogata zaloga ženskih ročnih del, vsake vrste volne, sukanca in raznih snovi za vezanje. Harlandska preja itd.

Za obilne naročila priporoča se najuljudneje

M. Drenik.

(2)